

Valtuutettu Vehmasen valtuustoaloite NIPT-seulonnan tarjoamisesta raskaana oleville

Helsinki on alkanut tarjota sikiöön kajoamatonta seulontatutkimusta eli NIPT-tutkimusta neuvoloissaan kaikille odottajille. Helsingin kaupunki on tehnyt HUSin kanssa erillisen sopimuksen ja hankkinut NIPT-tutkimuksen mahdollisuuden helsinkiläisille HUSilta 1.3.2025 alkaen.

Sikiön kromosomipoikkeavuuksien NIPT-seulonta tehdään odottajan verinäytteestä. Seulonnassa tutkitaan sikiön riskiä tavallisimpiin kromosomipoikkeavuuksiin. Länsi-Uudellamaalla NIPT-testi tarjotaan julkisella sektorilla vain riskitapauksissa, ja moni odottaja päätyy ostamaan testin yksityisestä terveydenhuollosta. Tutkimuksessa käyminen yksityisellä on varsin kallista: yrityksestä ja tutkimuksen laajuudesta riippuen hinta on tyypillisesti noin 600-950 euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että läheskään kaikilla odottajilla ei ole taloudellista mahdollisuutta tutkimuksessa käymiseen. Moni odottaja kokee NIPT-tutkimuksen tarpeelliseksi muun muassa siksi, että tieto siitä, että lapsella ei ole tavallisimpia kromosomipoikkeavuuksia, tuo mielenrauhaa odotusaikaan.

Hyvinvointialueen tällä hetkellä tarjoama yhdistelmäseulonta löytää parhaimmillaan noin 85–90 % etsityistä kromosomipoikkeavuuksista. NIPT-testi poissulkee suurella yli 99 % luotettavuudella kromosomipoikkeavuudet, joita sillä seulotaan. Yhdistelmäseula johtaa tilastollisesti noin 5 %:ssa raskauksista jatkotutkimuksiin, mutta näistä kuitenkin hyvin suuressa osassa hälytys osoittautuu jatkotutkimuksissa vääräksi. Haasteena on, että herännyt huoli ja epävarmuus voi värittää raskautta tämän jälkeenkin. NIPT-tutkimuksen etuja ovat sen vahva luotettavuus ja väärrien hälytysten hyvin alhainen määrä. Se voidaan tehdä jo raskausviikon 10 jälkeen, mikä tarjoaa varhaista tietoa sikiön terveydestä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää NIPT-seulonnan laajentamisen kustannukset ja pyrkii edistämään NIPT-seulonnan tarjoamista halukkaille odottajille Helsingin tapaan.

Allekirjoittaneet

27.5.2025

Vehmanen Emma-Stina/ aloitteen jättäjä

Alaviiri Kaisa

Hietanen-Tanskanen Ira

Paakkunainen Lotta

Hiila Eeva

Värmälä Johanna

Uusitalo Arja

Havu Isto

Pelkonen Anna

Hukari Hanna

Knaapi Emilia

Laiho Mia

Jaatinen Anja

Sahiluoma Anna

Rasinsalo Anu

Markkula Markku

Katainen Mervi

Laine Aino

Felipe Sini

Mönttinen Ari

Partanen Henna

Haapaniemi Timo